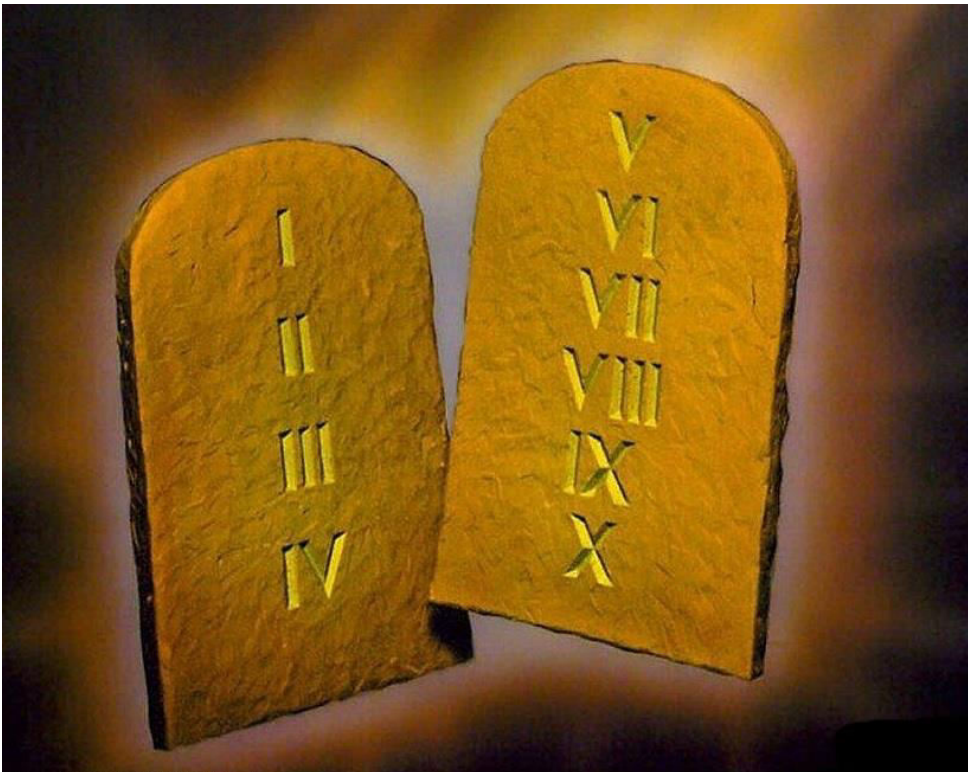
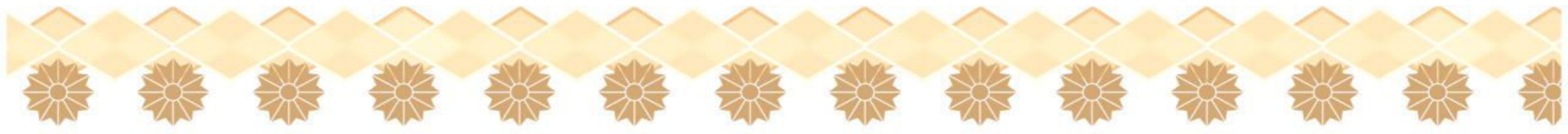

DEKALOG

Przykazania VI-IX

Ks. Artur Aleksiejuk

Przykazanie VI

NIE ZABIJAJ!

Czego uczy VI przykazanie?

- Ziemskie życie jest największym darem Boga dla człowieka i podstawą innych ziemskich dóbr.
- Zgodnie z nauką Cerkwi Bóg jest twórcą i Panem ludzkiego życia.
- Czas ziemskiego życia jest okresem przygotowania do wiecznego życia. W tym przygotowaniu zawiera się istota chrześcijańskiego życia na ziemi.

- **Wszelkie życie pochodzi od Boga**

„On obdarzył życiem naszą duszę” (Ps 66, 9)

„Nie samym tylko chlebem żyje człowiek, ale człowiek żyje wszystkim, co pochodzi z ust Pana” (Pwt 8,3)

- **Bóg strzeże życia i domaga się jego poszanowania**

„Nie będziesz zabijał” (Wj 20, 13 ; Pwt 5, 17)

„Rzekł Bóg [do Kaina]: «Cóżżeś uczynił? Krew brata twego głośno woła ku mnie z ziemi! Bądź więc teraz przeklęty na tej roli, która rozwarła swą paszczę, aby wchłonąć krew brata twego, przelaną przez ciebie” (Rdz 4, 10-11)

- **Bóg władcą życia**

„Patrzcie teraz, że Ja jestem, Ja jeden, i nie ma ze Mną żadnego boga. Ja zabijam i Ja sam ożywiam, Ja ranię i Ja sam uzdrawiam, że nikt z mojej ręki nie uwalnia”

„Kto Jemu zlecił ziemię, a kto założył cały świat? Niech tylko zwróci uwagę, niech życie i tchnienie odbierze, a wszelkie ciało zaginie i człowiek w pył się obróci” (Hi 34, 13-15)

„ Wszystko czeka na Ciebie, byś dał im pokarm w swym czasie. Gdy im udzielasz, zbierają; gdy rękę swą otwierasz, sycą się dobrami. Gdy skryjesz swe oblicze, wpadają w niepokój; gdy im oddech odbierasz, marnieją i powracają do swojego prochu. Stwarzasz je, gdy ślesz swego Ducha i odnawiasz oblicze ziemi” (Ps 104, 27-30)

- **Bóg podtrzymuje w istnieniu**

„ Miłujesz bowiem wszystkie stworzenia, niczym się nie brzydzisz, co uczyniłeś, bo gdybyś miał coś w nienawiści, nie byłbyś tego uczynił. Jakżeby coś trwać mogło, gdybyś Ty tego nie chciał? Jak by się zachowało, czego byś nie wezwał?” (Mdr 11, 24-25)

„Oszczędzasz wszystko, bo to wszystko Twoje, Panie, miłośniku życia!” (Mdr 11, 26)

- **Prawdziwe życie to błogosławieństwo**

„Nie samym tylko chlebem żyje człowiek, ale człowiek żyje wszystkim, co pochodzi z ust Pana” (Pwt 8,3)

„Patrz! Kładę dziś przed tobą życie i śmierć, błogosławieństwo i przekleństwo. Wybierajcie więc życie, abyście żyli wy i wasze potomstwo miłując Pana, Boga swego, słuchając Jego głosu, Ignąc do Niego; bo tu jest twoje życie i długie trwanie twego pobytu na ziemi” (Pwt 30, 15-16)

- **Życie jest wartością i cennym dobrem, które należy chronić i strzec**

- **Pokarm i dobra materialne nie są źródłem życia, choć są konieczne dla jego utrzymania**

„Dlatego powiadam wam: Nie troszczcie się zbytnio o swoje życie, o to, co macie jeść i pić, ani o swoje ciało, czym się macie przyodziać. Czyż życie nie znaczy więcej niż pokarm, a ciało więcej niż odzienie?” (Mt 6, 25)

„Powiedział też do nich: «Uważajcie i strzeżcie się wszelkiej chciwości, bo nawet gdy ktoś opływa [we wszystko], życie jego nie jest zależne od jego mienia»” (Łk 12, 15)

- **Prawdziwym źródłem życia jest słowo Boże**

„ «Napisane jest: Nie samym chlebem żyje człowiek, lecz każdym słowem, które pochodzi z ust Bożych»” (Mt 4,4)

„ Kto słucha słowa mego i wierzy w Tego, który Mnie posłał, ma życie wieczne i nie idzie na sąd, lecz ze śmierci przeszedł do życia” (J 5, 24)

„ Duch daje życie; ciało na nic się nie przyda. Słowa, które Ja wam powiedziałem, są duchem i są życiem” (J 6, 63)

- **Poznanie Boga jest niezbędne dla życia**

„A to jest życie wieczne: aby znali Ciebie, jedyne prawdziwego Boga, oraz Tego, którego posłałeś, Jezusa Chrystusa” (J 17, 3)

- **Prawdziwym życiem jest przynależność do Boga i uczestnictwo w Królestwie Bożym**

„Kto chce znaleźć swe życie, straci je. a kto straci swe życie z mego powodu, znajdzie je” (Mt 10, 39 ; Mk 8, 35; Łk 9, 24)

„Starajcie się raczej o Jego Królestwo, a te rzeczy będą wam dodane” (Łk 12, 31)

„Kto słucha słowa mego i wierzy w Tego, który Mnie posłał, ma życie wieczne i nie idzie na sąd, lecz ze śmierci przeszedł do życia (...) jak Ojciec ma życie w sobie, tak również dał Synowi: mieć życie w sobie samym” (J 5, 24. 26)

- **Uczestnictwo w prawdziwym życiu i doświadczanie jego pełni jest możliwe dzięki przyjmowaniu Eucharystii**

„ Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba. Jeśli kto spożywa ten chleb, będzie żył na wieki. Chlebem, który Ja dam, jest moje ciało za życie świata” (J 6, 51)

„ «Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeżeli nie będziecie spożywali Ciała Syna Człowieczego i nie będziecie pili Krwi Jego, nie będziecie mieli życia w sobie. Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne, a Ja go wskreszę w dniu ostatecznym. Ciało moje jest prawdziwym pokarmem, a Krew moja jest prawdziwym napojem. Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim. Jak Mnie posłał żyjący Ojciec, a Ja żyję przez Ojca, tak i ten, kto Mnie spożywa, będzie żył przeze Mnie” (J 6, 53-57)

**Życie jest bezcennym darem od Boga.
Obowiązkiem każdego chrześcijanina jest
je chronić i szanować.**

Zabójstwo – największym grzechem

- Zabójstwa można podzielić na fizyczne i duchowe.
- Zabójstwo fizyczne to odebranie życia drugiemu człowiekowi lub jego okaleczenie, którego następstwem jest śmierć.
- Zabójstwem jest także narażanie bliźniego na śmierć np. śmierć głodową
- Zabójstwem jest także samobójstwo, aborcja i eutanazja.

Co to jest zabójstwo duchowe?

- Zabójstwo duchowe polega na dawaniu złego przykładu bliźnim, poprzez zachowanie, rozmowy, uczynki, które prowadzą na złą drogę i grzech a w następstwie do śmierci duchowej.

Problemy do dyskusji

- Kara śmieci
- Obrona konieczna
- Wojna
- Szacunek dla zmarłych

Przykazanie VII

NIE CUDZOŁÓŻ !

Czego zabrania VII przykazanie?

- Wszelkich nieczystych myśli i pragnień, słów i uczynków, których człowiek powinien się wstydzić przed Bogiem i ludźmi.
- Przykazanie to zabrania wszystkich rzeczy i uczynków, które mogą człowieka doprowadzić do rozwiązłości, takich jak: brak umiaru w jedzeniu i picciu, brak taktu w noszeniu strojów, korzystanie z materiałów pornograficznych, gry hazardowe, pijaństwo i lenistwo.

- Do cudzołóstwa zalicza się także naruszenie małżeńskiej wierności.

Małżeństwo niech będzie we czci u wszystkich, a łoża nieskalane; rozpustników bowiem i cudzołożników sądzić będzie Bóg.” (Hbr. 13,4)

- Bardzo ważne jest również zachowanie czystości przedmałżeńskiej.
- Jeśli jedno z małżonków umiera istnieje możliwość wstąpienia w drugi związek małżeński (1 Tm 5, 14).
- Cerkiew zezwala na drugi ślub a nawet na trzeci.

O czystości

- Każdy ochrzczony powołany jest do czystości;
- Są trzy formy czystości: w stanie małżeńskim, wdowieństwie i dziewictwa;
- Narzeczeni są powołani do życia w czystości. Przejawy czułości właściwe miłości małżeńskiej powinni zachować na czas małżeństwa.

Grzechy przeciw czystości

- Rozwiązłość
- Nierząd
- Onanizm
- Pornografia
- Prostytucja
- Gwałt

Czym jest rozwiązłość?

- Rozwiązłość jest wielkim grzechem ponieważ pozbawia człowieka czystości duchowej i cielesnej, niszczy zdrowie, zaciemnia umysł, zatwardza serce i oddala człowieka od Boga.
- Grzech rozwiązłości jest początkiem innych grzechów takich jak kłamstwo, kradzież, a nawet zabójstwo.

- Pismo Święte uczy aby chronić się przed grzechem rozwiązłości:

Strzeżcie się rozpusty; (...) Kto grzeszy rozpustą, przeciwko własnemu ciału grzeszy (1 Kor 6, 18).

- Ci, którzy grzeszą rozwiązłością nie odziedziczą królestwa Bożego (1 Kor 6, 8-9).

„Gdyż to wiezcie na pewno, iż żaden rozpustnik albo nieczysty, lub chciwiec, to znaczy bałwochwalca, nie ma udziału w Królestwie Chrystusowym i Bożym.” (Ef. 5, 5)

- *"Czyż nie wiecie, że niesprawiedliwi nie posiadą królestwa Bożego? Nie łudźcie się! Ani rozpustnicy, ani bałwochwalcy, ani cudzołożnicy, ani rozwiązli, ani mężczyźni współżyjący z sobą, ani złodzieje, ani chciwi, ani pijacy, ani oszczercy, ani zdierycy nie odziedziczą królestwa Bożego"* (1 Kor. 1, 9-11).

Przykazanie VIII

NIE KRADNIJ !

O zakazie kradzieży

- Brak zgody na kradzież jest we wszystkich kulturach i religiach świata.
- VIII przykazanie zabrania zabierania lub zatrzymywania niesłusznie dobra bliźniego i wyrządzania bliźniemu krzywdy w jakikolwiek sposób dotyczącej jego dóbr.
- Nakazuje sprawiedliwość i miłość w zarządzaniu dobrami materialnymi i owocami pracy ludzkiej.

Kradzież to:

- Branie w tajemnicy cudzych rzeczy (kradzież),
- Rabunek, czyli użycie przemocy do przywłaszczenia rzeczy innych osób,
- Przywłaszczenie sobie cudzych rzeczy poprzez oszustwo (kłamstwo), fałszowanie dokumentów, używanie fałszywych pieniędzy, fałszowanie rachunków, przestępstwa podatkowe.
- Przywłaszczenie lub umyślne zatrzymywanie rzeczy znalezionych jeśli znamy ich właściciela

- Sprzedawanie rzeczy okradzionych (paserstwo), a także oszukiwanie na wadze, sprzedawanie przedmiotów po niewłaściwej cenie.
- Niewypłacenie należności dla robotników za pracę i niewłaściwe wykonanie usługi,
- Nieoddanie pożyczonych przedmiotów,
- Niewypełnienie obowiązku a przyjęcie zapłaty,
- Wyłudzenie pieniędzy.
- Przywłaszczanie przedmiotów poświęconych Bogu.
- Kupowanie i sprzedawanie stanowisk (symonia).

- Nadmierne wydatki, marnotrawstwo oraz świadome wyrządzanie szkody własności prywatnej lub publicznej,
- Zniewalanie i wykorzystywanie ludzi
- Hazard
- Siódme przykazanie odnosi się także do niesienia pomocy innym.
„Daj temu, kto cię prosi, i nie odwracaj się od tego, kto chce pożyczyć od ciebie” (Mt 5, 42).
- Naszym obowiązkiem jako chrześcijan są uczynki miłosierdzia wobec potrzebujących.

- Kradzież to także "podpuszczenie" do grzechu można *okraść człowieka z jedności i przyjaźni z Bogiem* - to złodziejstwo podwójne: nie można zwrócić tego, co się ukradło...
- Człowiekowi można ukraść *dobre imię* przez kłamliwe pomówienie, oszczerstwo
- Można okraść człowieka z jego własnego rozwoju przez *ogłupianie*,
- Można drugiemu *zniszczyć zdrowie*,

- Można *odebrać drugiemu radość*, najczęściej poprzez zawiść i zazdrość
- *Zgorszenie*: forma kradzieży, kiedy drugi człowiek staje się gorszy niż był, to jest odebranie pewnych wartości: wiary w dobro, w drugiego człowieka, w miłość, we własne siły; jest to *złodziejstwo bezinteresowne* - spełniane w samej tylko intencji niszczenia dobra i szerzenia zła.

Pytania

- Dlaczego kradzież jest złem?
- Czy przykazanie VII dotyczy tylko rzeczy materialnych?
- Jak mamy się odnosić do świata roślin i zwierząt?

Przykazanie IX

**NIE SKŁADAJ FAŁSZYWEGO
ŚWIADECTWA PRZECIW
BLIŹNIEMU SWEMU!**

KŁAMSTWO TO GRZECH PRZECIWIW PRAWDZIE

Grzechy przeciw prawdzie to:

- podatność na kłamstwo i oszustwo, łatwowierność
- obojętność na prawdę
- wybiórcze przyjmowanie prawdy
- lekceważenie prawdy
- żartowanie, wyśmiewanie się z prawdy
- odrzucanie prawdy

Kłamstwo

- **KŁAMSTWO** – polega na celowym mówieniu nieprawdy, oszukiwaniu innych
- **KŁAMSTWO** – to celowe wprowadzanie kogoś w błąd
- **KŁAMSTWO** – to powtarzanie nieprawdziwych i niesprawdzonych informacji, pochopne osądzanie
- **KŁAMSTWO** – to nieszczerłość wobec Boga i bliźnich

- **KŁAMSTWO** – to krzywoprzysięstwo
- **KŁAMSTWO** – to manipulowanie ludzkimi osądami i ocenami, wykorzystywanie błędów innych po to, aby coś na tym zyskać
- **KŁAMSTWO** – to udawanie kogoś kim nie jesteśmy, samochwalstwo
- Ojcem **KŁAMSTWA** jest diabeł

Sam Jezus Chrystus mówi, że „nie ma w nim prawdy. Kiedy mówi kłamstwo, od siebie mówi, bo jest kłamcą i ojcem kłamstwa” (J 8, 44)

Składanie fałszywego świadectwa to:

- obmowa i obgadywanie,
- oszczerstwo i zniesławienie
- utwierdzanie drugiego człowieka w złu i nieprawdzie
- mówienie czegoś innego niż myślimy w rzeczywistości
- odmowa bliźniemu szansy do obrony i powiedzenia prawdy

- nadinterpretacja
- mówienie nieprawdziwych komplementów, pochlebstw
- Służalczość
- samochwalstwo
- plotkowanie

Zachowujemy IX przykazanie gdy:

- mówimy prawdę,
- jesteśmy uczciwi
- mówimy dobrze o innych ludziach,
- nie pozwalamy innym mówić źle o bliźnich
- stajemy w obronie prawdy

Trzy sita

Do Sokratesa przybiegł pewien znajomy i z zadyszką zaczął opowiadać:

- Słuchaj, Sokratesie, muszę ci coś powiedzieć... twój przyjaciel...
- Poczekaj – przerwał mędrzec – przesiałeś to, co mi chcesz powiedzieć przez trzy sita?
- Trzy sita ? – zdziwił się znajomy Sokratesa.

- Tak, mój przyjacielu, **trzy sita**. Pierwsze sito to prawda. Jesteś pewny, że wszystko, co mi chcesz powiedzieć, jest **zgodne z prawdą** ?
- No, nie wiem, opowiedział mi to ...
- Tak, ale, z pewnością przesiałeś to przez drugie sito, a **jest nim dobro**. Czy to, co mi chcesz opowiedzieć, jeżeli nie jest **prawdziwe**, jest przynajmniej dobre ?
- Przeciwnie...

- To – **przerwał filozof** – użyjmy jeszcze **trzeciego sita** i zapytajmy, czy to, co mi chcesz opowiedzieć, jest konieczne?
- Konieczne ? Chyba nie ...
- A więc – **uśmiechnął się Sokrates** – jeżeli to, co mi chcesz opowiedzieć, nie jest ani prawdziwe, ani dobre, ani konieczne, to nie obciążaj tym ani siebie, ani mnie !

Dlaczego ludzie kłamią?

- z nienawiści
- ze strachu przed karą
- z braku wiary i zaufania
- z zazdrości
- z wygodnictwa
- z chciwości, dla zysku
- z chęci przypodobania się innym

Czy nic nie mówić to znaczy kłamać?

Każdy człowiek ma prawo do prawdy, jednak są sytuacje, kiedy się jej nie wypowiada:

- Tajemnica spowiedzi
- Jeśli w grę wchodzi dobro i bezpieczeństwo drugiego człowieka
- Mamy obowiązek dochować powierzonej tajemnicy

Teksty do rozważań

- Ef 4,25-29;
- Jk 3, 9-10
- J 14, 6
- J 18, 37

Pytania

- Jakie są skutki kłamstwa?
- Czy zawsze mówię prawdę?
- Dlaczego warto mówić prawdę?
- Kto nam dał przykład życia w prawdzie?
- Co robić, by zawsze mówić prawdę?
- Czasami prawda rani. Kiedy?

ZAPAMIĘTAJMY!

- Kłamstwo oddala człowieka od Boga, Który jest „Drogą, Prawdą i Życiem” (J 14, 4)
- Jest wymierzone w drugiego człowieka oraz w tego, który kłamie
- Jest grzechem przeciw miłości i sprawiedliwości
- Powoduje podziały i niezgodę między ludźmi oraz burzy zaufanie